

SUOMALAISTEN TUUBAN OHJELMISTOLUETTELOIDEN KIRJALLISUUSKATSAUS

Vertaileva katsaus tuuban ohjelmistoluetteloihin Suomessa ja
ulkomailla

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Musiikki- ja draamainstituutti
Instrumenttiopetus
Opinnäytetyö
kevät 2012
Lauri Huotarinen

Lahden ammattikorkeakoulu
Koulutusohjelma

HUOTARINEN, LAURI:

Suomalaisten tuuban
ohjelmistoluetteloiden kirjallisuuskatsaus
Vertaileva katsaus tuuban
ohjelmistoluetteloihin Suomessa ja
ulkomailla

Instrumenttiopetuksen opinnäytetyö, 20 sivua, 6 liitesivua

Kevät, 2012

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyö vertailee suomalaisten tuuban ohjelmistoluetteloiden tasomääritelmiä The New Tuba Source Book -teoksen esittelemiin teoksiin. Suomalaiset ohjelmistoluettelot ovat peräisin Lahden konservatoriolta, Sibelius-Akatemian kirjastosta ja Savonia-ammattikorkeakoulun Internet-sivuilta.

Työn tarkoituksena oli selvittää miten ajantasaisia suomalaiset ohjelmistoluettelot tällä hetkellä ovat. Työhön on koottu suomalaisten ohjelmistoluetteloiden teokset ja niitä on vertailtu The New Tuba Source Book:in vaikeustasoon suhteuttamalla käytettävät asteikot toisiinsa.

Opinnäytetyössä otetaan lisäksi kantaa esimerkkien avulla miten ajantasaisia tietyn teoksen luokittelut ovat ja pitäisikö vaikeustasomääritelmiä mahdollisesti muuttaa.

Asiasanat: tuuba, ohjelmisto, ohjelmistoluettelo, ohjelmistokirjallisuus, kirjallisuuskatsaus, tutkinto, kurssitutkinto, musiikki

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Music pedagogy

HUOTARINEN, LAURI: Title Survey of the Finnish tuba literature catalogues
 Subtitle Comparative review of the Finnish tuba literature to the International standards

Bachelor's Thesis in Music Pedagogy 20 pages, 6 pages of appendices

Spring, 2012

ABSTRACT

This bachelor's thesis examines the Finnish tuba repertoire lists and compares their ratings of difficulty to the pieces found in The New Tuba Source Book. The Finnish repertoire lists are from the Lahti Conservatory, the Sibelius Academy library and the internet pages of Savonia University of Applied Sciences.

The purpose of this thesis was to find out how up-to-date the Finnish repertoire lists are. The thesis compiles the pieces from the Finnish tuba repertoire lists and compares their level of difficulty to The New Tuba Source Book by making the two lists relative to each other.

By taking examples from the repertoire lists and comparing their difficulty ratings, the thesis presents an opinion on the possible redefining of Finnish difficulty ratings.

Key words: tuba, literature, tuba literature, repertoire, tuba repertoire, music

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	TARKASTELTAVAT OHJELMISTOLUETTELOT	3
2.1	Guide to the Tuba Repertoire – The New Tuba Source Book	3
2.2	Päijät-Hämeen konservatorion ohjelmistoluettelo	5
2.3	Sibelius-Akatemian ohjelmistoluettelo	6
2.4	Savonia-ammattikorkeakoulun ohjelmistoluettelo	7
3	SELVITYS SUORITETUSTA VERTAILUSTA	8
3.1	Kurssitutkinnoista	8
3.1.1	Suomalaisten ohjelmistoluetteloiden luokitus	8
3.1.2	The New Tuba Source Bookin luokitus	9
3.2	Luokitusten vertailu toisiinsa	10
3.3	Luokitusten vertailu	10
3.4	Esimerkkejä vertailuaineistoista	12
4	POHDINTAA	16
5	YHTEENVETO	18
	LÄHTEET	20
	LIITE 1	21

1 JOHDANTO

Tuuballe sävelletty musiikki on aina kiinnostanut minua. Tuubansoittoa aloittaessani muistan selanneeni nuottikaupan hyllyjä läpi etsien itselleni sopivaa ohjelmistoa. Tapa on jatkunut edelleen opintojeni aikana, eikä kiinnostus nuottihyllyjen tutkimiseen ole hävinnyt, mutta nuottihyllyjen selailu onkin sittemmin siirtynyt Internetin nuottikauppojen tarjonnan selaamiseen. Internetin nuottikaupat ovatkin tarjonneet hyvän valikoiman nuotteja, jotka ovat helposti tilattavissa ja yleensä kohtuullisin kustannuksin. Olen löytänyt paljon kiinnostavaa ohjelmistoa, jonka läpikäyminen on kehittänyt teknisiä valmiuksiani soittajana sekä laajentanut musiikillista näkemystäni.

Opinnäytetyö tuuballe sävelletystä ohjelmistosta tuntui heti opinnäytetyönaihetta mietittäessä sopivalta. Olen monesti etsinyt apua ohjelmiston valintaani niin suomalaisista kuin ulkomaisistakin tuuban ohjelmistoluetteloista. Luetteloita on löytynyt Internetistä muutamia, ja mielenkiintoinen havainto oli se, että monet suomalaiset luettelot on päivätty jopa yli kaksi vuosikymmentä sitten. Päätinkin tutkia, miten luotettavia tai ajantasaisia suomalaiset luettelot ovat verrattuna kansainväliseen tasoon. Kansainvälisen tason mittarina käytän kirjaa *Guide to the Tuba Repertoire – The New Tuba Source Book*. Kirja on koottu kymmenien ihmisten yhteistyöllä ympäri maailmaa. Suomalaiset ohjelmistoluettelot ovat peräisin Päijät-Hämeen konservatoriosta (nyk. Lahden konservatorio), Sibelius-Akatemiasta ja Savonia-ammattikorkeakoulusta.

Päijät-Hämeen konservatorion ohjelmistoluettelon sain omalta opettajaltani Juha Salmelalta, joka toimii lehtorina Lahden konservatoriolla. Hän on koonnut luettelon silloisen Päijät-Hämeen konservatorion tarpeisiin. Päijät-Hämeen konservatorio antoi alemman korkeakoulutason koulutusta ennen ammattikorkeakoulu-uudistusta. Sen aikaisessa konservatoriossa pystyi suorittamaan kunkin instrumenttin kurssitutkinnot Sibelius-Akatemian diplomitutkintoa lukuunottamatta. Luettelo on varmasti luotu näihin tarpeisiin.

Sibelius-Akatemian ohjelmistoluettelon tilasin kaukolainana Sibelius-Akatemian kirjastosta. Kirjastovirkailijassa, jolta asiaa tiedustelin, aiheutti kovasti hämmästystä luettelon päiväys vuodelta 1989, sen yksinkertaisuus, vaatimaton

ulkoasu ja lyhyys. Tämän tuoreempaa luetteloa ei kirjaston kokoelmasta löytynyt, vaikka suurin osa Sibelius-Akatemian kouluttamista tuubansoittajista on valmistunut vuoden 1989 jälkeen. Sain lopulta kaukolainaan kopion seitsemästä A4-kokoisesta sivusta. Epäselväksi jäi, kuka on koonnut luettelon, ja onko tämä aivan varmasti ainoa ohjelmistoluettelo, joka Sibelius-Akatemian kirjastosta löytyy.

Savonia-ammattikorkeakoulun luettelo on poimittu ammattikorkeakoulun Internet-sivuilta. Luettelo oli ainoa suomenkielinen internetistä löytyvä ohjelmistoluettelo, ja löysin luettelon jo hyvissä ajoin tutustuessani aihealueeseen. Tämäkään ei sisällä mainintaa tekijästä.

Toivon, että tämä tutkimus toimii kimmokkeena tuuban ohjelmistoluetteloiden päivittämiseen Suomessa. Viimeisen kahden vuosikymmenen aikana tuuballe on sävelletty lukuisia sooloteoksia, joista monia on soitettu resitaaleissa sekä kilpailuissa. Kahden vuosikymmenen aikana on tapahtunut myös paljon kehitystä suomalaisessa tuubansoitossa. Koesoitossa vaaditut ohjelmistot ovat muuttuneet teknisesti vaativammiksi, ja samalla voisi jopa epäillä, onko tuubansoiton taso Suomessa noussut. Toivon, että ohjelmistoluetteloita ja tuubansoittajalta vaadittavaa teknistä valmiustasoa tullaan jatkossa tarkastelemaan kriittisesti. Vain tällä tavalla voidaan taata soittajien riittävä ammattitaito ja selviytyminen työelämässä.

2 TARKASTELTAVAT OHJELMISTOLUETTELOT

Ohjelmistoluetteloita kootaan helpottamaan ohjelmiston valintaa oppilaille kurssitutkintoihin ja luokittamaan kurssitutkinnon vaikeutta. Aktiivinen oppilas voi tietysti tutkia luetteloita itse ja etsiä aktiivisesti ohjelmistoa luetteloiden ulkopuoleltakin. Opettajan vastuulle jää ohjelmiston vaikeuden määrittäminen varsinkin, kun oppilas on valmistautumassa kurssitutkinnon suorittamiseen. Ohjelmistoluettelot toimivat ohjenuorana esitettävän ohjelmiston vaikeuden määrittämisessä. Luettelon avulla, ja tietysti luettelon listaamia teoksia tutkimalla, voi saada tuntuman siitä, mitä pidetään vaikeana ja minkätasoinen ohjelmisto sopii mihinkin kurssitutkintoon. Luettelot tuskin koskaan pysyvät ajantasaisina, vaan niiden on tarkoitus listata sitä ohjelmistoa, jota pidetään soittamisen arvoisena tai voidaan jopa pitää perusohjelmistona kyseiselle soittimelle. Rajaam ohjelmistolistojen vertailun ammattiopinnoissa vaadittujen kurssitutkintojen suoritustasoihin, kun suurin osa tuuballe sävelletystä musiikistakin on tätä tasoa.

2.1 Guide to the Tuba Repertoire – The New Tuba Source Book

Guide to the Tuba Repertoire – The New Tuba Source Book (NTSB) perustuu aikaisemmin julkaistuun Tuba Source Bookiin (TSB). Molemmat teokset ovat Indiana University Pressin julkaisuja, joista NTSB:in ovat koonneet sekä muokanneet R. Winston Morris ja Daniel Perantoni yhdessä 28:n kansainvälisesti tunnetun tuubansoittajan kanssa.

Kirja on katsaus tuuballe sävelletystä ja sovitetusta musiikista vuoteen 2006 asti, ja sen pääpaino on tuuballe julkaistussa soolomusiikissa. Sävelletyn ohjelmiston luettelointi on jaoteltu sen mukaan, minkä soittimien, jos minkään, säestyksellä teos esitetään. Luettelot löytyvät sekä teoksen nimen mukaan järjestettynä että säveltäjän sukunimen mukaan järjestettynä. Kirjassa on myös luettelo tuubansoittajien soololevytyksistä järjestettynä esittäjän, teoksen nimen ja säveltäjän mukaan. Tämä luettelointitapa helpottaa huomattavasti tietyn levytyksen löytämistä. NTSB:ssa on myös luettelot julkaistuista tuuban

etydikirjoista, tuubakouluista sekä teoksista, jotka käsittelevät tuuban orkesterikirjallisuuden tuubabstemmoja.

Useimmista julkaisuista löytyvät teoksen nimen ja säveltäjän nimen lisäksi tiedot julkaisijasta, julkaisuvuodesta, julkaisijan ilmoittamasta ostohinnasta dollareissa, teoksen kestosta, vaikeustasosta ja soolostemman ambituksesta (Morris, Perantoni 2006, xiv). Monista teoksista on lyhyt kuvaus myös kappaleen teknisistä hankaluuksista ja/tai lyhyt kommentti teoksen luonteesta. Tarkempi teostietojen lukuohje löytyy NTSB:n sivulta xiv. Soitetuimmissa teoksissa on tarkka kuvaus kappaleesta, sen luonteesta, teknisistä ja muista hankaluuksista, levytyksistä sekä ohjeita harjoitteluun. Seuraavassa kuvaava esimerkki.

Hindemith, Paul. Sonate. (Sonata for Bass Tuba and Piano.) European American-Schott. 1955. \$14.95. 10:20. IV. G1-c'. Three numbered movements. One of the major pieces written by a master composer. First movement: Main theme uses a major ninth interval (add decay to notes; like a long bell tone). Requires fire and lyricism by both players. Differing meters between piano and tuba require different emphasis to eighths in 6/4 and 9/4 sections. Second movement: Practice with a metronome—especially last line. Work on tightness of ensemble. Third movement: Tempo will ultimately be decided by ac- companist's technique. Stress vocal quality of the lines. Cadenza should be analyzed beat by beat initially; then add flexible pace. Listen to recordings for different conceptions of this major work. Familiarize yourself with the piano part as well as your own part. Recorded by Rudiger Augustin, Øystein Baadsvik, Roger Bobo, John Fletcher, Gerhard Georgie, Michael Lind, Daniel Perantoni, Gene Pokorny, Abe Torchinsky, John Turk. See: Bird, Gary, ed.; Program Notes for the Solo Tuba. (Morris & Perantoni 2006, 56)

NTSB on hyvin yksityiskohtainen teosesittelyissään ja tarjoaa laajan katsauksen tuuballe sävelletystä musiikista. TSB sisältää myös luettelon suositellusta ohjelmistosta (Morris, Goldstein 1996, 315), kun NTSB keskittyy luettelemaan kattavasti teoksia. NTSB soveltuu hyvin kunkin teoksen tasoluokituksen selvittämiseen . Uuden ohjelmiston etsimiseen teos lienee liian kattava ja soveltuu vain niille, joilla on ennestään laaja tuntemus tuuballe sävelletystä ohjelmistosta. Lähdemateriaalina NTSB on erityisen laaja.

2.2 Päijät-Hämeen konservatorion ohjelmistoluettelo

Päijät-Hämeen konservatorion ohjelmistoluettelo on kirjattu päivitettyksi vuonna 1997. Ohjelmistoluettelo on muutamaa päivitystä lukuunottamatta sama kuin 1980-luvulla Päijät-Hämeen konservatoriossa koottu ohjelmistoluettelo (Salmela 2012). Luettelon on koonnut silloisen Päijät-Hämeen konservatorion, nykyisen Lahden konservatorion, tuubalehtori Juha Salmela, jolta sain myös kopion luettelosta. Salmela on käyttänyt löytämäänsä englantilaista tasoluettelointia pohjana ohjelmistoluettelolleen (Salmela 2012). Luettelo kirjaa Päijät-Hämeen konservatorion tutkintovaatimuksia ja ohjeistuksia kurssitutkintojen suorittamiseen (Salmela 1997, 1).

Luettelon alussa on yleinen ohjeistus siitä, miten luettelo tulisi käyttää valmistauduttaessa kurssitutkintoon. Luettelon ohjelmisto on jaettu noudattamaan kurssitutkintojen tasoja ja jaoteltu osastoihin: etydit, laajamuotoisia sävellyksiä, pienimuotoisia sävellyksiä, konsertot, sonaatit, muut sävellykset ja orkesterikirjallisuutta. Osastoista valitaan ohjelmisto jokaista kurssitutkintoa varten ohjelmistoluettelon alussa olevaan ohjeistusta noudattaen (Salmela 1997, 1). Ohjeistus on oman aikansa tuote. Se tuskin pätee enää nykyisessä Lahden konservatoriossa kurssisuoritusten ohjeena.

Luettelo sisältää teoksista tiedot sen nimestä ja säveltäjän nimestä malliin: Hindemith P – Sonata. Teoksen koko nimeä ei aina ole kirjoitettu, kuten ei myöskään säveltäjän koko nimeä. Harvasta teoksesta löytyy maininta julkaisijasta, mikä viittaisi siihen, että teokset ovat joko tunnettuja tai konservatoriolta lainattavissa. On mahdollista, että ohjelmistoluettelo on luotu vain konservatorion omiin tarpeisiin. Keskusteltuani luettelon koonneen opettajan kanssa ja tutustuttuani sekä hänen että Lahden konservatorion kirjaston tuubanuottikokoelmaan, olen vakuuttunut siitä, että teosluettelointi on tehty näiden teosten pohjalta. Käytettävissä oleva nuottiaineisto on siis todennäköisesti vaikuttanut ohjelmistoluettelon sisältöön.

Luettelon asettelu on hyvin yksinkertainen ja pelkistetty. Teoksia ei myöskään ole aina esitelty aakkosjärjestyksessä, ja tästä syystä tietyn kappaleen vaikeustason määrittelyn löytäminen on haastavaa. Jaottelu osastoihin ei ole aina

johdonmukaista, ja esimerkiksi kaikista teoksista ei selviä säästävää kokoonpanoa. Tämän takia luettelon hyödyntäminen itseopiskelumateriaalina vaatii laajaa ohjelmiston ja teosten tuntemusta.

Luettelo sisältää laajasti ohjelmistoa jokaiseen kurssitutkintoon ja vaikuttaa olevan laaja katsaus tuuballe sävelletystä ohjelmistosta. Luettelo sopii varmasti parhaiten kurssitutkintoon valmistumiseen, jolloin luetteloa voi käyttää sopivantasoisien ohjelmiston löytämiseen.

2.3 Sibelius-Akatemian ohjelmistoluettelo

Sibelius-Akatemian (Sibelius-Akatemia) ohjelmistoluettelo on päivätty vuonna 1989 ja on lainattavissa Sibelius-Akatemian kirjastosta. Luettelo on järjestetty kurssitutkintotasojen mukaan D-kurssista A-kurssiin asti, ja sisältää lyhyen ohjeistuksen kurssitutkintojen suorittamiseen kullakin tutkintotasolla (Sibelius-Akatemia 1989,1). Teokset on jaoteltu osastoihin Päijät-Hämeen konservatorion luettelon tapaan. Jokaisesta teoksesta löytyy tiedot säveltäjän nimestä ja kappaleen nimestä samalla tavoin kuin Päijät-Hämeen konservatorion luettelossa.

Luettelo on hyvin yksinkertainen ja asettelu vaatimaton. Luettelo ei ole erityisen kattava, teosnimikkeitä on vähän, teoksen tai säveltäjän nimissä on paljon kirjoitusvirheitä ja osasta kappaleista on NTSB:n mukaan loppunut painos. On kuitenkin todennäköistä, että luettelossa mainitut teokset löytyvät Sibelius-Akatemiaan kirjastosta. Luettelosta löytyy muutamia teoksia, joista ei löydy lisätietoja NTSB:sta eikä Internetistä. Luettelo on yliopiston luetteloksi hyvin vaatimaton ja tarjoaa kapean katsauksen tuuballe sävelletystä musiikista. Päijät-Hämeen konservatorion luettelon kanssa yhtenevät teokset on arvioitu yhtä kurssitasoa vaikeammiksi Sibelius-Akatemian ohjelmistoluettelossa. Päiväysvuoteen ja Päijät-Hämeen konservatorion luetteloon nähden Sibelius-Akatemian luettelo vaatisi pikaista päivittämistä.

2.4 Savonia-ammattikorkeakoulun ohjelmistoluettelo

Ohjelmistoluettelo löytyy Savonia-ammattikorkeakoulun Internet-sivuilta osastosta Opiskelijoille → Kurssitutkinnot (Savonia-ammattikorkeakoulu 2012). Kurssitutkinnot on koottu vastaamaan kurssitutkintotasoja. Sivuilta löytyy ohje sekä vaatimukset jokaiseen kurssitutkintoon valmistauduttaessa ja luettelo kurssitutkinnossa vaaditusta ohjelmistosta.

Internet-sivuilta löytyy maininta, että ohjelmistoluettelot on koottu SML:n (Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry) ja Sibelius-Akatemian ohjelmistoluetteloista. Savonia-ammattikorkeakoulun tuuban ohjelmistoluettelo onkin täysin sama D-kurssista A-kurssiin kuin Sibelius-Akatemian kirjastossa oleva luettelo ja laajudeltaan yhtä suppea. Asettelyä on selkeytetty Sibelius-Akatemian luettelosta, kuten myös ohjeistusta tutkintovaatimuksista. Savonia-ammattikorkeakoulun ohjelmistoluettelo ei jatkossa enää eroteta Sibelius-Akatemian luettelosta, vaan sitä käsitellään Sibelius-Akatemian luettelon nimikkeellä.

3 SELVITYS SUORITETUSTA VERTAILUSTA

3.1 Kurssitutkinnoista

Opetustoimen lainsäädäntö vuodelta 2012 määrittelee taiteen perusopetuksen sääntöjä. Ensimmäisessä pykälässä todetaan: ”Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkeasteen koulutukseen.” (SML 1998). Ammattiopinnoissa pätee sama tavoitteellinen tasolta toiselle etenevä kouluttautuminen kuin perusopetuksessa (SML 2007). Ohjelmistoluettelo tukee oppilaan kehittymistä tasolta toiselle. Luettelon tulisi vaikeutua systemaattisesti, jotta oppilas voi kehittää teknistä osaamistaan kohtaamatta ylitsepääsemättömiä haasteita (Korolainen 2012, 140).

Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on kouluttaa musiikin ammattilaisia työelämän tarpeisiin. Opinnoissa painotetaan työelämään suuntautumista ja opinnot suoritetaan käytännönläheisesti (SML 2007). Ammattikorkeakoulut tarjoavat mahdollisuuden valmistua musiikkipedagogiksi tai muusikoksi, jotka kumpikin ovat alemman korkeakouluasteen tutkintoja, sekä mahdollisuuden suorittaa ylemmän amk-tutkinnon. Ammattikorkeakoulusta valmistuva opiskelija suorittaa B-kurssin tai valmistaa samantasoisin konsertin, joka arvostellaan kurssitutkintoon tapaamaan. Muusikon ylempi amk-tutkinto tähtää A-kurssitasoisin konsertin valmistamiseen tai kyseisen kurssitutkinnon suorittamiseen. Ei ole kuitenkaan tavatonta, että opiskelija suorittaa myös D- ja C-kurssitutkinnon ammattikorkeakouluopinnoissaan, mikäli hän ei ole aikaisemmissa opinnoissaan näitä tutkintoja suorittanut.

3.1.1 Suomalaisen ohjelmistoluetteloiden luokitus

Suomalaiset ohjelmistoluettelot luokittelevat kappaleet seitsemälle vaikeustasolle. Vaikeustasojen määrittely pohjaa musiikkiopistojärjestelmän syntyyn, missä lähtien on järjestetty kurssitutkintoja oppilaan soittotason määrittämiseen. Kolme

ensimmäistä ovat perustason kurssitutkintoja, jotka suoritetaan musiikkiopistossa. Musiikkiopistotason tasosuorituksen suorittaminen vastaa D-kurssia, joka on korkein mahdollinen kurssitutkinto, jonka voi suorittaa musiikkiopistossa (Sarjala & Lindström 2002, 13). Sibelius-Akatemiassa suoritetaan kurssitutkinnot C, B ja diplomikurssitutkinto A. A-kurssitutkinto on myös mahdollista suorittaa joissain konservatorioissa, jolloin siitä ei kuitenkaan käytetä nimitystä diplomikurssi.

Vertailtavissa suomalaisissa luetteloissa on kaikissa käytetty seitsemään tasoa määrittelemään teosten vaikeutta. Kolme ensimmäistä tasoa ovat musiikkiopistojen peruskurssitasoja, jotka sisältävät ohjelmistoa aloittelijoille sekä harrastelijoille. Seuraavat neljä tasoa ovat vaikeusasteeltaan kolmea ensimmäistä huomattavasti haastellisempia ja sisältävät pääsääntöisesti tuuballe sävellettyä ohjelmistoa sekä sovitettua musiikkia.

3.1.2 The New Tuba Source Bookin luokitus

NTSB, tarkastelemani kansainvälinen ohjelmistoluettelo, luokittelee teokset viiteen pääluokkaan ja neljään pääluokkien väliin jäävään luokkaan. Pääluokat määritellään roomalaisin numeroin I, II, III, IV ja V sekä väliin jäävät luokat roomalaisin numeroin I-II, II-III, III-IV ja IV-V. Ensimmäinen pääluokka on suunnattu aloittelijoille, toinen harrastelijoille, kolmas lukioikäisille, neljäs ammattiopiskelijoille ja viides ammattilaisille. Morris ja Perantoni toteavat luokittelun olevan suuntaa antava ja yksilöntaidoista riippuva (Morris & Perantoni 2006, xiv). Luokittelu on toteutettu täsmällisesti, ja jokainen luokka sisältää selvityksen äänialasta ja kappaleen teknisistä elementeistä. Äänialan kasvu, rytmien vaikeutumisen ja teknisen taitojen vaatimus kasvavat luokasta toiseen siirryttäessä.

Luokittelua NTSB:ssa voidaan siis tarkastella 9:llä tasolla, kun lasketaan pääluokkien väliset luokat mukaan. Teokset on arvioitu säännönmukaisesti kaikkia luokkia käyttäen.

3.2 Luokitusten vertailu toisiinsa

Olen liittänyt kaikki ohjelmistoluettelot yhdeksi yhtenäiseksi luetteloksi (Liite 2), joka sisältää kaikki luetteloissa mainitut teokset. Liite sisältää jokaisen luettelon vaikeustasomääritelmän erikseen esitettynä, koska useita teoksia ei mainita kuin yhdessä luettelossa, ja näiltä osin tasoeroja ei voida vertailla.

Luettelo sisältää maininnan säveltäjästä, teoksen koko nimestä, julkaisijasta sekä määritelmät vaikeustasoista. Teoksen nimi on ensisijaisesti kirjoitettu siihen muotoon kuin se esiintyy NTSB:ssä, jossa se on kirjoitettu samaan asuun kuin kustannetussa nuotissa (Morris & Perantoni 2006, xiv). Useissa luetteloissa mainituissa teosnimissä oli virheitä, ja ne olen pyrkinyt korjaamaan luettelotietoja yhdistettäessä.

Kootusta aineistosta olen poiminut alalukuun 3.4. muutamia esimerkkejä, joissa luetteloiden luokituserot tulevat ilmi. Olen pyrkinyt perustelevaan, miksi kappale on luokiteltu siihen tasoluokkaan, jossa se aineistossa esiintyy. Otan myös kantaa siihen, pitäisikö luokittelua korjata, ja jos, niin millä perusteilla. Olen poiminut kootusta aineistosta (Liite 2) vain pienen osan ja pyrkinyt valmitsemaan esiteltäväksi tunnettuja teoksia tai teoksia, joissa tasoluokitukset ovat erilaiset. Esimerkki teoksiksi valitut kappaleet esiintyvät kaikissa luetteloissa.

3.3 Luokitusten vertailu

NTSB:in yhdeksänportaisen luokittelujärjestelmän muuntaminen suomalaisen järjestelmään on välttämätöntä, jotta nähdään, miten suomalaisten listojen luokittelut ovat vertailtavissa kansainvälisesti tunnustettuun aineistoon. Olen lähtenyt siitä olettamuksesta, että kumpikin järjestelmä on systemaattisesti vaikeutuva teosten teknisten vaatimusten suhteen, jolloin vertailu on mahdollista. Joidenkin teosten vaikeustasojen suhteen tulee varmasti rajatapauksia ja nousee kysymys, kumpaan vierellä olevaan luokkaan ne kuuluvat.

Muuntaminen on tehty suhteuttamalla 9-portainen NTSB:in asteikko 7-portaiseen suomalaiseen asteikkoon. Jokaiselle käytettyjen asteikkojen tasoille on annettu

kokonaisluku yhdestä eteenpäin niin, että TNSB:in asteikon kokonaisluvut ovat välillä 1 - 9 ja suomalaisen asteikon kokonaisluvut välillä 1 - 7. Suhteuttamalla 7:9 ja kertomalla suhdeluku NTSB:in tasoille annetuilla numeroarvoilla saadaan desimaaliluku, joka pyöristämällä lähimpään kokonaislukuun pitäisi luokituksen olla vertailukelpoinen suomalaisen asteikon tasolukujen kanssa.

Alla on kaavio kummankin järjestelmän asteikoista ja niille annetuista kokonaisluvuista. Taulukot sisältävät ensin mainittuna luokittelujärjestelmän tasot ja jäljempänä jokaiselle luokalle annetun kokonaisluvun.

NTSB:

I	I – II	II	II – III	III	III – IV	IV	IV – V	V
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Suomalainen asteikko:

1/3	2/3	3/3	D	C	B	A
1	2	3	4	5	6	7

Toisessa taulukossa on asteikoista suhteutettuina toisiinsa ensimmäisellä rivillä NTSB:in luokittelumenetelmä. Toinen rivi on numeroarvo, joka on annettu kullekin NTSB:in luokittelutasolle. Kolmas rivi kertoo saadun desimaaliluvun, kun toisen rivin numero kerrotaan suhdeluvulla 7:9. Neljännen rivin kokonaisluku on kolmannen rivin desimaaliluku pyöristettynä lähimpään kokonaislukuun. Viides rivi kertoo suomalaisen luokittelumenetelmän tasoluokituksen aseteltuna yhdeksään portaaseen, jossa toistuvat tasot 2/3 ja C kahdesti.

Asteikot suhteutettuna toisiinsa 7:9.

I	I – II	II	II – III	III	III – IV	IV	IV – V	V
1	2	3	4	5	6	7	8	9
0,7777	1,5555	2,3333	3,1111	3,8888	4,6666	5,4444	6,2222	7
1	2	2	3	4	5	5	6	7
1/3	2/3	2/3	3/3	D	C	C	B	A

Kun suomalaisessa asteikossa ei ole kuin seitsemän luokkaa verrattuna TNSB:in yhdeksään kaksi luokittelutasoa joudutaan kahdentamaan, jotta luokittelutasot ovat täysin vertailukelpoisia. Tasot 2/3 ja C toistuvat kahdesti desimaalilukujen pyöristyksistä johtuen. Kaikki näiden tasojen teokset eivät välttämättä ole juuri 2/3- tai C-tasoa, ja rajatapauksia sen suhteen, kumpaan viereiseen luokkaan teos kuuluu, löytyy varmasti näistä luokista. Pääosin teosten vaikeustasojen pitäisi olla kuitenkin vertailukelpoisia, mikäli kummankin järjestelmän tasot vaikeutuvat systemaattisesti ja suhteessa koko asteikkoon.

3.4 Esimerkkejä vertailuaineistoista

Ralph Vaughan-Williamsin säveltämä tuubakonsertto on ensimmäinen tuuballe sävelletty konsertto ja on ehdottomasti tuubakirjallisuuden soitetuimpia kappaleita. Teoksen kahden ensimmäisen osan esittämistä vaaditaan usein koesoitoissa, ja se onkin ehkä tunnetuin yksittäinen sävellys tuuballe. Teos on kolmiosainen, sävelkieleltään modaalinen, sisältää kaksi kadenssia ja äänialaltaan teos on yli kolme oktaavia. Suomalaisissa luetteloissa kappale on A-kurssiohjelmistoa. NTSB on listannut sen C-kurssitasoiseksi, ja ero suomalaiseen luokitteluun on merkittävä. Teoksesta on useita levytyksiä, jotka on helppo saada käsiin, ja teos kuuluu varmasti jokaisen ammattituubistin ohjelmistoon. Soolo-osuus ei ole teknisiltä vaikeuksiltaan kohtuuttoman hankala, vaikka ääniala lähentelee ammattilaiselta vaadittavaa äänialaa. Se, että teos on niin tunnettu ja levytyksiä on helposti saatavilla, varmasti helpottaa teoksen vaikeustasoa. Koko konserton esittäminen kurssitutkinnossa muun ohjelmiston ja nopean kolmannen osan kanssa varmasti vaatii kestävyyttä soittajalta, mutta A-kurssitason

kappaleeksi teos tuntuu minusta liian helpolta. Huomioitavaa on myös se, että teoksen kaksi ensimmäistä osaa ovat olleet muutaman viime vuoden koesoittoteoksena Sibelius-Akatemian 2,5-vuotiseen maisterinohjelmaan, johon yleensä haetaan B-tasolla. Tämän teoksen vaikeustasoa tulisi mielestäni tarkastella uudestaan, varsinkin jos ajatellaan, että opiskelija tähtää koesoittoihin ja harjoittelee vain kahta ensimmäistä osaa.

John Bodan Sonatina on kaksiosainen, äänialtaan kohtuullinen, ei sisällä erikoistekniikoita ja sen vaikeimmat rytmit ovat trioleja (NTSB, 16). Päijät-Hämeen konservatorion luettelo on määritellyt teoksen D-kurssitasoiseksi, muut C-kurssitasoiseksi. Teos ei ole tonaalinen ja sisältää vain äärinyansseja, jotka voisivat tukea ajatusta siitä, että teos on C-kurssitasoinen. Toisaalta soolo-osuuden melodia ei ole erityisen hankala sen enempää äänialan suhteen kuin teknisestikään, ja teos tuntuu näiltä osin luontevalta D-kurssitason teokselta. Mielestäni teos soveltuukin aiemmin esitettyjen perusteluiden puolesta niin D- kuin C-kurssitutkintoonkin.

Arthur Frackenpohlin Concertino tuuballe ja jousiorkesterille on vertailtavissa luetteloissa määritelty tasoille D-B. Sävellys on kolmiosainen, tonaalinen, nopeimmat nuotit ovat kuudestoistaosia, tempot rauhallisia ja äänialtaan muutamaa korkeaa sekä matalaa ääntä lukuunottamatta vain kaksi oktaavia. Kolmatta osaa huomioimatta teos on varmasti D-kurssitasoinen. Kolmannen osan muutamit kuudestoistaosakuviot ja teoksen esityskesto, noin 9 minuuttia, voisivat tukea kappaleen C-kurssitasoa. D-kurssitasoa tukee äänialan kohtuullisuus, yksinkertainen melodia ja yksinkertaiset rytmit. Nyansseja teoksessa on käytetty pääsääntöisesti siten, että ne toteutuvat instrumentille luontevalla tavalla. Samoin voimakkaat nyanssit on kirjoitettu nouseviin kuvioihin tai ylempään rekisteriin ja hiljaiset nyanssit laskeviin kuvioihin ja alempaan rekisteriin. Nämä voimakkuuden vaihtelut toteutuvat helposti instrumentin luonteesta ja puhallukseen vaaditun ilmamäärän puolesta luontevasti. Mielestäni Sibelius-Akatemian määritelmän mukainen B-kurssitaso on muihin luetteluihin verrattuna luokiteltu aivan liian vaikeaksi, ja tälle luokittelulle on vaikea löytää perusteluita.

Alexander Lebedev Concerto in One Movement on yksi tuubakirjallisuuden perusteoksia. Vertailtavat luettelot ovat määritelleet teoksen C-A-kurssitasoiseksi.

Konsertoksi teos on lyhyt, noin 6 minuuttia, mutta sisältää vain muutaman tahdin taukoja solistille. Teos on pääosin lyyrinen, tunnelmaltaan dramaattinen, rytmiltään monipuolinen, sisältää paljon esityserkintöjä ja kadenssin alkua lukuunottamatta ääniala on kohtuullinen. Rytmeistä vaikeimpia ovat triolit, kvintoli ja septoli. Teoksen haasteet ovat pääosin rytmikassa ja artikulaatiossa. Rytmiset hankaluudet ja esityserkintöjen toteutuksien haasteet voivat puoltaa teoksen B-kurssitasoa, kun taas teoksen selkeä melodia ja äänialan kohtuullisuus tukevat mielestäni C-kurssitasoa. Teoksen hankalimmat rytmit ja artikulaatiot ovat sellaisia, joita C-kurssitasolla voi vaatia toteutettaviksi. Konsertto löytyy Siba:n luettelon sekä B- että A-kurssitason ohjelmistoluettelosta. Teos on ollut Siba:n 5,5-vuotisen maisteriohjelman pääsykoeteoksena jo muutaman vuoden. Kun yliopiston sisäänottotaso on C-kurssitasoa, voi Sibelius-Akatemian ohjelmistoluettelon B/A-määritelmän todeta olevan vanhentunut.

Leonid Bashmakovin sävellys Cassazione on teos soolotuuballe ja sisältää kolme jaksoa ja lyhyen kertauksen. Sävellystyylillä on perinteinen, ja ääniala pysyy pääasiassa viivastolla tai sen alapuolella pysyen kokonaisuudessaan kohtuullisena. Teos sopii hyvin C- tai B-tuuballe ambituksensa puolesta. Päijät-Hämeen konservatorion luettelo määrittelee teoksen tasoksi A, jota tukevat paikoin nopea tempo, suuret sekä äkilliset nyanssivaihtelut ja esimerkiksi hankalat sormituskuviot F-tuuballa. Sitä vastoin NTSB on arvioinut teoksen B-kurssitasoiseksi, jota tukevat kohtuullisen pieni ääniala, teoksen rakeenteellinen selkeys ja soveltavuus C- tai B-tuuballe. Teos löytyy Sibelius-Akatemian luettelosta niin B- kuin A-kurssitasoluettelosta. Mielestäni teos on perinteisen sävellystyylinsä ja harjoittelemalla ratkaistavien vaikeidenkin sormituskuvioiden puolesta enemmän B- kuin A-kurssitasoinen. Diplomikurssissa esitettävältä kappaleelta voi mielestäni vaatia enemmän teknisiä ja musiikillisia haasteita.

Antonio Capuzzin sävellys Andante and Rondo Concerto for Double Bass on esimerkki tuuballe sovitetusta vanhasta musiikista, ja se on paljon soitettu teos. Teos on kaksiosainen, ja ensimmäistä lyyristä osaa seuraa vilkas rondo. Hinrichsenin julkaisemassa painoksessa solistille tarjotaan vaihtoehtoisia ääniä oktaavia ylempää tai alemmää helpottamaan soolostemaa. Päijät-Hämeen konservatorion luettelo määrittelee teoksen C-kurssitasoiseksi, jota tukevat helpot sävellajit, helposti muistettavat melodiat ja mahdollisuus valita oktaavialoista

itselleen helpoimmat. Sibelius-Akatemian ja NTSB:in mukaan teos on B-tasoa, jota tukee nopea tempo rondossa, vaaditut artikulaatiot ja valinnaiset haasteelliset oktaavialat. Mielestäni teos on hyvä esimerkki siitä, miten teos voidaan luokitella hyvin perustein kahdelle eri tasolle, ja mielestäni oktaavialoista sekä tempoista riippuen se sopii niin C- kuin B-kurssiinkin.

4 POHDINTAA

Sisällöltään ja arvotukseltaan ohjelmistoluettelo on aina tietyn ihmisen tai joukon käsitys siitä mitä, pidetään instrumentin perusohjelmistona tai ohjelmistona, jota opiskelijan olisi hyvä harjoitella kehittyäkseen. Ohjelmistoluettelon mukaan etenevällä opiskelijalla tulisi lopulta olla hyvä tuntemus instrumenttinsa ohjelmistosta ja todennäköisesti kattava resitaali-ohjelmisto. Varmasti voidaan pitää myös tärkeänä sitä, että opiskelija saa luettelon pohjalta käsityksen siitä, mitkä teokset ovat suosittua ohjelmistoa. Toisin sanoen mihin ohjelmistoon on kannattavaa tutustua ja mihin ei. Tietysti kansallisia ja kansainvälisiä resitaali- ja kilpailuohjelmistoja vertailemalla saadaan kattavampi käsitys siitä, mitkä teokset ovat tuuballa soitetuimpia. Monissa resitaali- ja kilpailuohjelmistoissa toistuvat samat teosnimikkeet, ja näitä muutamia teoksia voi pitää tuuban perusohjelmistona ellei jopa klassikkoina.

Muutoin mielipide-eroja on varmasti sen suhteen, mitkä teokset ovat harjoittelun ja esittämisen arvoisia. Ohjelmistoluetteloiden tähtäin on mielestäni muualla kuin henkilökohtaisten musiikkimieltyymysten määrittelyssä. Luettelon tulisi ennemminkin määritellä joko yleisesti hyväksytty soittamisen arvoinen ohjelmisto tai teokset, joita harjoitteleamalla opiskelija kehittää itseään teknisesti tai musiikillisesti. Onkin mielestäni tärkeää, että luetteloinnin valmistamiseen osallistuu useampi ihminen, ja he muodostavat ohjelmistoluettelon yhteistyössä. Näin voidaan välttää luettelointi, joka on tehty yhden henkilön näkökulmasta ja henkilökohtaisten mieltymysten perusteella. Yhteistyössä tehty luettelointi ehkä palvelee myös useampaa oppilaitosta ja tarjoaa mahdollisuuden oppilaitoksissa tehtyjen kurssien keskinäiseen vertailuun.

Teoksen vaikeustason määrittäminen ei aina ole ongelmaton. Keskittyminen vain sellaisiin kriteereihin kuin äänialan kasvu ja rytmien hankaloituminen antaa liian yksipuolisen näkökulman siitä, mikä on vaikeaa ja mikä ei. Säestyksellisissä teoksissa säestykseen sopeutuminen niin äänen puhtauden kuin rytmien tarkkuuden puolesta vaihtelee paljon sen mukaan, miten soolo-osuus ja säestys sopeutuvat yhteen. Polyrytmiikka on varmasti vaikeampaa kuin tasainen neljäosanuoteista koostuva säestys. Myös atonaalinen musiikki on aivan varmasti vaikeampaa kuin yksinkertainen tonaalinen musiikki. Esimerkiksi Hindemithin

Tuubasonaatin pianosäestys on yksi teknisesti vaikeimpia säestäjälle, ja soolostemman sovittaminen tähän ei liene aina ongelmaton. Tämä varmasti nostaa teoksen vaikeustaso, vaikka esimerkiksi äänialallisesti sävellys on hyvin kohtuullinen.

Mielestäni NTSB:in kaltaisen lähdemateriaalin käyttämättä jättäminen olisi tuhlausta. Tasoluokitukset on toteutettu muutamia poikkeuksia lukuunottamatta systemaattisesti. NTSB ei sisällä aivan viimeisintä tuuballe sävellettyä ohjelmistoa, jota ohjelmistoluettelon ei tarvitse sisältääkään. Luettelointihan tähtää enemmän soitettuun tai hyvänä pidetyn ohjelmiston soittamiseen sen sijaan, että se listaisi viimeaikaisia suosikkisävellyksiä. NTSB:in luetteloiman ohjelmiston laajuus on sen lukijalle haaste. Kirjan luetteleman ohjelmiston laajuus on niin suuri, että tuskin kellään on tarkkaa tuntemusta kaikista luetelluista teoksista. Kirjasta onkin vaikeaa löytää juuri sellaista ohjelmistoa, jota kannattaisi soittaa itse tai antaa oppilaalle harjoiteltavaksi. Koska luettelointi on verrattavissa suomalaiseseen tutkintojärjestelmään esitellyllä tavalla, jäljelle jää vain niiden teosten esitleminen, joita kannattaa soittaa. Tämänkaltaisen luettelointi on helposti päivitettävissä tulevaisuudessa, ja tarvittaessa NTSB toimii lähdemateriaalina ohjelmiston vertailuun.

5 YHTEENVETO

Ohjelmistoluetteloiden tutkiminen ja vertailu on mielestäni ollut kiintoisa ja antoisa prosessi. Haasteelliseksi osoittautui usemman kuin yhden luettelon löytäminen, jotta tutkimuksesta tulisi mielekäs. Löydettyäni Savonia-ammattikorkeakoulun luettelon ja saatuaani kopion Sibelius-Akatemian ohjelmistoluettelosta tutkimuksen toteuttaminen osottautui mahdolliseksi. Toivoin pystyväni vertailemaan suomalaisia luettelointeja useampiin kansainvälisiin lähteisiin, mutta en löytänyt toista NTSB:in kaltaista lähdettä. Tämä lähdemateriaali osoittautui kuitenkin niin laajaksi ja sisälsi niin monen ihmisen panoksen, etten lopulta kaivannut toista lähdettä sen rinnalle.

Olen hieman pettynyt siihen, ettei Sibelius-Akatemian kirjastosta löytynyt ajantasaisempaa versiota ohjelmistoluetteloista. Voisi kuvitella, että Suomen ainoassa musiikkiyliopistossa myös ohjelmistoluettelot olisivat ajan tasalla ja tarjoaisivat riittävän laajuisen luetteloinnin vaaditusta ohjelmistosta yliopiston opiskelijoille. Luettelo on hyvin vanhanaikainen eikä mielestäni sovellu soittettavan ohjelmiston etsimiseen saati soittettavan teoksen tasoluokituksen määrittämiseen.

Päijät-Hämeen konservatorion luettelo osoittautui tasomäärityksiltään pääosin yhteneväksi NTSB:in kanssa. Olen iloisesti yllättynyt, että yli vuosikymmenen vanha luettelointi on näinkin paikkaansa pitävä. Joiltain osin luettelointi vaatii kuitenkin uudelleen tarkastelua ja päivittämistä. Luettelo on mielestäni hyvä pohjamateriaali ohjelmistoluettelon päivittämiseen tai kokoamiseen.

Ohjelmistoluettelot on tehty helpottamaan teoksen vaikeustasonmäärittelyä kurssitutkintoa suunniteltaessa, valmistaessa ja tutkinnon ohjelmistoa valittaessa. Kurssitutkinnon ohjelmistoa suunniteltaessa tulee tietysti ottaa huomioon muiden kurssissa soittettavien kappaleiden vaikeustaso eli koko ohjelmiston vaikeus, henkilökohtaiset kyvyt, kurssin ohjelmiston yhteensopivuus ynnä muu sellainen. Ohjelmiston valinta on opettajan ja oppilaan yhteisvastuullinen valinta siitä, mitä pidetään sopivana kurssitutkinto-ohjelmistona.

Kerättyäni ja läpikäytyäni ainestoa olen vakuuttunut siitä, että Päijät-Hämeen konservatorion ohjelmistoluettelo ja NTSB ovat pääsääntöisesti luokitelleet

kappaleet samantasoisiksi. Kohdassa 3.3. Esimerkkejä vertailuaineistosta olen tuonut esiin kappaleiden eriäviä vaikeustasomääritelmiä. Näissä kahdessa luettelossa on useita yhtymäkohtia, kuten Liite 2:sta voi todeta.

Suhteuttamalla NTSB:in teokset suomalaiseen järjestelmään päästään entistä laajempaan ohjelmiston vaikeustason luokitteluun. NTSB sisältää valtavan määrän tuuballe sävellettyjä teosnimikkeitä, ja samanlaiseen laajuuteen tuskin mikään muu ohjelmistoluettelo tulee yltämään. Kurssitutkinto-ohjelmistoa valittaessa on varmasti hyödyllisempää keskittyä musiikilliseen kokonaisuuteen kuin pelkästään tasomäärityksiin. NTSB toimii hyvänä lähdemateriaalina, kun halutaan varmistaa, mitä tasoa valittu teos todennäköisesti on. Rajatapauksia on aina sen suhteen, kumpaan kurssitutkintoon kappale kuuluu, ja on kysymyksenä lähes merkityksetön silloin, kun kurssitutkinnon ohjelmistoa arvioidaan koko ohjelmiston vaikeuden pohjalta.

Ohjelmistoluettelot voivat tuskin koskaan olla yksiselitteisiä teosten vaikeustasojen määrittelyssä. Vaikeustasojen määrittelyyn vaikuttaa vahvasti luettelontekijän käsitys siitä, mikä kyseisellä instrumentilla on vaikeaa ja mikä helppoa. Ohjelmistoluettelo on aina yhdenlainen katsaus siitä, miten instrumentinhallintaa tulisi kehittää kurssitasolta toiselle siirryttäessä. Ohjelmistoluettelo on aina myös osa sitä aikansa kulttuuria, jossa luettelointi on toteutettu. Viimeisen kahden vuosikymmenen aikana suomalainen yhteiskunta on muuttunut paljon, ja kulttuurielämäkin sen myötä muuttunut. Suomalainen tuubansoitto on varmasti ollut tässä muutoksessa mukana. Miten se on muuttunut, onko kehitystä tapahtunut, mikä nyt on ajankohtaista ym. ovat kysymyksiä, jotka jätän jonkun muun ratkaistavaksi. Ohjelmistoluetteloiden päivittäminen on vain pieni osa tätä muutosta ja musiikkikulttuurin arvottamista, mutta päivitys on mahdollista suorittaa ilman suurta vaivaa. Kehottaisinkin tuomaan ohjelmistoluetteloinnin lähemmäksi tätä päivää ja aikamme musiikkikulttuuria!

LÄHTEET

Morris, R.W. & Perantoni, D. 2006. Guide to the Tuba Repertoire – The New Tuba Source Book. Indianapolis. Indiana University Press.

Morris, R.W. & Goldstein, E.R. 1996. The Tuba Source Book. Indianapolis. Indiana University Press.

Salmela, J. Päijät-Hämeen konservatorio, tuuban ohjelmistoluettelo 1997. Julkaisematon.

Sibelius-Akatemia, Tuuban ohjelmistoluettelo 1989. Julkaisematon.

Korolainen, V. 2012. Opetustoimen lainsäädäntö 2012. Helsinki. Talentum Media.

Tutkintovaatimukset, tuuban tutkintovaatimukset ja ohjelmistoluettelo. Savonia-ammattikorkeakoulu [viitattu 23.4.2012]. Saatavissa: <http://www.musita.savonia-amk.fi/index.php?q=fi/node/44>

Suomen musiikkioppilaitosten liitto 2007. Musiikinopetus Suomessa, ammattikorkeakoulut. [viitattu 25.4.2012]. Saatavissa: <http://www.musiikinopetus.fi/fi/opiskelu/ammattikorkeakoulut>

Suomen musiikkioppilaitosten liitto 1998. Op 401 L taiteen perusopetuksesta. [viitattu 19.4.2012]. Saatavissa: <http://www.musicedu.fi/easydata/customers/musop/files/musiikinopetus/laitjaasetukset.pdf>

Sarjala, J. & Lindström, A. Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2002. [viitattu 25.4.2012]. Saatavissa: http://www.oph.fi/download/123013_musiik_tait_ops_2002.pdf

Salmela, J. 2012. Lehtori. Lahden konservatorio. Keskustelu 19.4.2012.

LIITE 1

SANASTO

Ambitus	Sävellyksen korkeimman ja matalimman sävelen välimatka.
NTSB	The New Tuba Source Book, Indiana Press:in julkaisu, joka luetteloii ja kuvailee lähes jokaisen tuuballe julkaistu teoksen.
Nyanssi	Äänenvoimakkuuden vaihtelu musiikissa.
Ohjelmistoluettelo	Luettelo teoksista, jonka tehtävänä on helpottaa soitettavan ohjelmiston valintaa kurssitutkintoihin tai arvioida suoritettavan kurssin tasoa.
Stemma	Soittimen osuus teoksessa.
SML	Suomen musiikkioppilaitosten liitto.
TSB	The Tuba Source Book.

Liite 2

Säveltäjä	Teos	Julkaisija	P-H	Siba	SavoiTNSB	TNSB suc
Ahmas, Harri	Concerto for Tuba, Strings and Percussion	FIMIC	A		V	A
Almila, Atso	Concerto for Tuba and String Orchestra	FIMIC	A		IV	C
Arban, Jean Baptiste	Variations of the Carnival of Venice	Carl Fischer Inc.	A		V	A
Arnold, Malcolm	Fantasy for Tuba	Faber Music Inc.	C		III-IV	C
Arutiunian, Alexandre	Concerto for Tuba and Orchestra	Editions BIM	B		IV-V	B
Bach, Johann-Sebastian	Air and Bourree	Carl Fischer Inc.	D		III-IV	C
Bach, Johann-Sebastian	Two Bourrees for Suite No. 3 for Cello alone	Brodt Music Company, Inc.	D	D	II-III	3pk
Bach, Johann-Sebastian	Siciliano from Sonata No. II, arr. Harry H. Hall	Southern Music Company	C		IV	C
Barat, J. Edouard	Introduction and Danse	Robert King Music Co. & Alpothouse B	B		V	A
Bardwell, William	Sonata Tuba and Piano	Carl Fischer Inc.		B	B	B
Baseler, J.	Happy Thoughts	Edition Fazer	A	B/A	IV-V	B
Bashmakov, Leonid	Cassazione	Tenuto Publications	C		IV	C
Beach, Bennie	Divertissement for Tuba	Edition Musicus		D	D	D
Beethoven, Ludwig van	Menuet arr. Quinto Maganini	Southern Music Company	C		IV-V	B
Benjamin, Thomas	Sonata	Carl Fischer Inc.	D		III-IV	C
Bennet David	Voice of Viking	Unlimited Music		A	A	3pk
Bennet, Malcolm	Five Solos for Tuba	Southern Music Company	D		IV-V	B
Beversdorf, Thomas	Sonata for Bass Tuba and Piano	Edition Musicus		D	D	C
Bizet, Georges	Adagietto from L'Arlesienne. arr. Quinto Maganini	Robert King Music Co. & Alpothouse D	C	B	B	C
Blazhevich, Vladislav	Concert Sketch Nr. 5	Composers Facsimile Edition		C	C	C
Boda, John	Sonatina	Vanderbeek & Imrie ltd.	D	A	IV	C
Bottje, Will Gay	Prelude and Fugue	Alphonse Leduc	B		IV-V	B
Bourgeois, Derek	Air & Galumph	Alphonse Leduc	A		V	A
Bozza, Eugène	Thème Varié	Edwin F. Kalmus & Co	A		IV	C
Bozza, Eugène	Concertino for Tuba and Orchestra	Hinrichsen Edition	C	B	IV-V	B
Broughton, Bruce	Concerto for Tuba Solo and Orchestra/Tuba Sonata	Alphonse Leduc	C		III-IV	C
Capuzzi, Antonio	Andante and Rondo from Concerto for Double Bass	de haske muziekuutgave	B		IV-V	B
Clérisse, Robert	Pièce Lyrique	Edition Musicus		D	D	3pk
Coeck, Louis Jan Alfons LePromenade	Etude (Op. 10, No. 11). arr. Allen Ostrander	Brodt Music Company, Inc.		C	C	3pk
Concone, Giuseppe	Preludio and Allemanda	Edition Musicus		D	D	C
Corelli, Arcangelo	Gigue arr. Quinto Maganini	Edition Musicus		D	D	C
Corelli, Arcangelo	Five Extemporizations	Kendor Music Inc.	C		IV	C
Danburg, Russell	Sonatina	Wingert-Jones Music, Inc.	C		IV	C
Danburg, Russell	Capriccio da Camera	Nordiska Musikförlag	A		IV	C

Danielsson, Christer	Suite Concertante	A		IV	C
DeLamater, E.	arr. Auld Lang Syne (Air and Variations)		Rubank Inc.		
Dowling, Robert	His Majesty the Tuba	B	CPP/Belwin Inc.	III	D
East, Harold	Sonatina for Tuba and Piano	B	Hal Leonard Publishing Corp.		
Eerola, Lasse	Music for Tuba and Orchestra	A	FIMIC	IV-V	B
Eerola, Lasse	Three Pieces for Tuba	A	FIMIC	IV-V	B
Frackenpohl, Arthur	Concertino for Tuba and String Orchestra	C	Robert King Music	III	D
Frackenpohl, Arthur	Sonata for Tuba and Piano	C	Kendor Music Inc.	IV-V	B
Frackenpohl, Arthur	Tubatunes	C	Almitra Music Co. inc./Kendor MusicC	III	D
Frangkiser, Carl	Melodie Romanza	C	Belwin	III	D
Frith, John	Tuba Treat	C	Camden Music		
Gabrieli, Domenico	Ricercar	C	Shawnee Press	III-IV	C
Gallagher, Jack	Sonata Breve	C	The Brass Press	III	D
Galliard, John Ernest	Sonata No. 5	B	Encore Music Publishers	IV	C
Geib, Fred	Song without words – Air with variations		Carl Fischer Inc.	III-IV	C
Geib, Fred	Nocturne, arr. R. Frost	C	Mills Music	II-III	3pk
Geib, Fred	Serenade, arr. R. Frost	C	Mills Music	II-III	3pk
Glass, Jennifer	Sonatina for Tuba and Piano	A	Emerson Edition	IV	C
Gluck, Christoph	Air arr. Quinto Maganini	B	Edition Musicus	III	D
Godel, Didier	Concerto for Tuba and Orchestra	B	Editions Marc Reift	III-IV	C
Goltermann, Georg Edvard	Concerto No. 4, Opus 65 (Excepts from) arr. William Bell	B	Carl Fischer Inc.	III-IV	C
Gower, Albert	Two Moods for Tuba and Piano	B	Theodore Presser Company		
Gregson, Edward	Tuba Concerto	B	Novello & Co.	IV	C
Haddad, Jon	Suite for Tuba	C	Shawnee Press	III	D
Harris, Floyd	King's Jester, The	C	Ludwig Music Publishing Company	C	2pk
Hartley, Walter	Concertino for Tuba and Wind Ensemble	C	Theodore Presser Company	IV	C
Hartley, Walter	Sonata No. 2	B	Elkan-Vogel	IV	C
Hartley, Walter	Suite for Unaccompanied Tuba	A	Fema Music Publications	IV	C
Hartley, Walter	Sonatina	A	Southern Music Company	IV	C
Hauta-aho, T	Serious Joke IV	A	European American-Schott	IV	C
Heiden, Bernard	Concerto for Tuba and Orchestra	B	Rubank Inc.	III	D
Hindemith, Paul	Sonate (Sonata for Bass Tuba and Piano)	B	Bearbeitung	IV-V	B
Hoqq, M.	Sonaatti tuuballe ja pianolle	C			
Händel, George Frederick	Andante and Allegro from Sonata no. 7	D			
Händel, George Frederick	Concerto in g-minor	C			
Händel, George Frederick	Sonate C-Dur für Tuba und Klavier/Orgel.	B			

Liite 2

Händel, George Frederick	Andante arr. Allen Olander	Edition Musicus	D	D	II-III	3pk
Israel, Brian	Serenade for Tuba and Piano	Theodore Presser Company	B	B	IV-V	B
Jackman, Andrew	Three Tuba Rags	Novello & Co.	B	A	IV	C
Jacob, Gordon	Tuba Suite	Boosey & Hawkes	A	A	IV-V	B
Jacobsen, Julius	Tuba Buffo	Swedish Music Information Center	A		III-IV	C
Jaffe, Gerard	Centone Buffo Concertante	Southern Music Company	D		III	D
Jager, Robert	Diverse Moments #1	Wingert-Jones Music, Inc.	C		IV	C
Jager, Robert	Reflections	Neil A. Kjos Music Company	B	B	IV	C
Jenne, Glen	Rondo	Theodore Presser Company	A		V	A
Karlisen, Kjell Mørk	Sonata for Tuba and Piano	Norsk Musikforlag	A		IV-V	B
Kellaway, Roger	Morning Song	Editions BIM	A			
Kjos	Suite		C			
Koch, Erland von	Concerto for Tuba	AB Carl Gehrman's Musikforlag	A		IV-V	B
Koetsier, Jan	Concertino for Tuba and String Orchestra	Editions BIM	A		V	A
Koetsier, Jan	Divertimento		A			
Kraft, William	Encounters II	MCA Music/Edi- tions BIM	A		V	A
Kroj, Bernhard	Recitativ und Burla	Hofmeister	B		IV	C
Krotov and Blazhevich	Concert Etyde	Moscow Muzyka	B	B	IV	C
Köper, Karl-Heinz	Tuba-Tabu	Musikverlag	A	A	IV	C
Lebedev, Alexander	Concerto Allegro	University Music Press	C	B	IV	C
Lebedev, Alexander	Concerto in One Movement	Edition Musicus	B	B/A	IV	C
Link, I.	Sonatina Movement	Moscow Muzyka	D		III-IV	C
Linkola, Jukka	Concerto for Tuba and Orchestra	FIMIC	A		V	A
Lischka, Rainer	Drei Skizzen	Hofmeister	C		IV-V	B
Madsen, Trygve	Sonata for Tuba and Piano	Musikk-Huset A/S	A		IV-V	B
Mahler, Gustav	Lieder eines fahrenden gesellen		B			
Marcello, Benedetto	Largo and Allegro	Rubank Inc.	D		II-III	3pk
Marcello, Benedetto	Sonata No. 1 in F major	Southern Music Company	C		IV	C
Marcello, Benedetto	Sonata No. 5 in C major	Southern Music Company	C		IV	C
Masso, George	Suite for Louise	Kendor Music Inc.	D	C	II	2pk
McFarland, Michael	Sketches for Tuba and Piano	Theodore Presser Company	C		IV	C
Mortimer, John Glensk	Tuba Concerto	Editions Marc Reift	A		IV	C
Mozart, W.A.	First movement from Horn Concerto	Rubank Inc.	D		III	D
Mozart, W.A.	Suite no. 2 from The Magic Flute	Hal Leonard Publishing Corp.	D		III-IV	C
Muczynski, Robert	Impromptus		B		III	D
Mueller, J.I.	Praeludium, Chorale, Variations and Fugue. arr. Allen Olander	Edition Musicus	B	B	III-IV	C

Liite 2

Muller, Francisco	Concert Music for Bass Tuba	B	A	A	
Nelhybel, Vaclav	Suite for Tuba and Piano		B	B	III-IV
O'Neill, Charles	Spring Fancy		C	C	III
Pascal, Claude	Sonata en 6 minutes 30	A			IV-V
Penderecki, Kizysztof	Capriccio	A			V
Persichetti, Vincent	Serenade No. 12	B	A	A	IV
Plog, Anthony	Three Miniatures	A			V
Presser, William	Suite for Tuba		A	A	
Presser, William	Concerto for Tuba and Strings		B	B	
Rameau, Jean Philippe	Rigaudon, arr. Quinto Maganini		D	D	III
Reck, David	Five Studies	A			V
Reed Alfred	Fantasia A Due	B			IV-V
Reynolds, Verne	Sonata for Tuba and Piano	A	A	A	V
Ridout, Alan	Concertino for Tuba and Orchestra	C			IV
Rimsky-Korsakov, Nicolai	Andante Cantabile from Concerto	D			III
Roikjer, Kjell	Sonate for Tuba og Klaver	B			IV
Roikjer, Kjell	Capriccio for Tuba and Orchestra	B			IV-V
Rothgarber, Herbert	Dialogue for Tuba and Piano	B			IV-V
Russel, Armand	Suite Concertante	A	A	A	IV
Saarinen, Harri	In Novissima Tuba	A			
Sauter, Eddie	Conjectures	B			IV-V
Schmidt, Ole	Concerto for Tuba and Orchestra	A			V
Scholtes, Walter	My Tuba Solo		C	C	III
Sear, Walter	Sonatina for Tuba and Piano		C/B	C/B	II-III
Sear, Walter	Sonata for Unaccompanied Tuba		B	B	III
Senaille, Jean Baptiste	Introduction and Allegro Spiritoso	D			IV
Shaugnessy, Robert	Concertino for Tuba and String Orchestra	B			III-IV
Shostakovich, Dmitri	Adagio from the Ballet Limpid Stream		B	B	
Sibbing, Robert	Sonata for Tuba and Piano		B	B	IV
Smart, G	Sonata		A	A	
Spillman, Robert A.	Four Greek Preludes	B			IV
Spillman, Robert A.	Two Songs	B			IV
Spillman, Robert A.	Concerto		A	A	IV
Steptoe, Roger	Concerto for Tuba and Strings	A			V
Stevens, John	Suite #1	B			IV-V
Stevens, John	Suite	A			
	General Music Publishing Co.				C
	Carl Fischer Inc.				D
	Éditions Durand & Cie				B
	B. Schott's Sohne Mainz				A
	Elkan-Vogel				C
	Editions BIM				A
	Lyceum Press				
	Theodore Presser Company				
	Edition Musicus				D
	Edition Peters				V
	Edward B. Marks Music Co.				IV-V
	Carl Fischer Inc.				V
	Emerson Edition				IV
	Rubank Inc.				III
	Imudigo Musikforlaget				IV
	Imudigo Musikforlaget				IV-V
	Theodore Presser Company				IV-V
	Accura Music				IV
	Mentor Music				IV-V
	Edition Wilhelm Hansen				V
	Waterloo Music Company				III
	Cor Publishing Co.				C
	Western International Music				C/B
	Hinrichsen Edition				B
	Peer International Corp.				III
	Theodore Presser Company				IV
	Edition Musicus				B
	Edition Musicus				A
	Edition Musicus				IV
	Steiner & Bell				IV
	Manduca Music Publications				V
					IV-V
					B

Sivu 4

Liite 2

Stravinsky, Igor	Berceuse	Edition Musicus	D	III	D
Stravinsky, Igor	Berceuse, arr. Quinto Maganini	Edition Musicus	D	III	D
Swann, Donald	Two Moods for Tuba	Chamber Music Library	B	IV	C
Tcherepnin, Alexander	Andante	M.P.Belaieff	D	III-IV	C
Telemann, Georg Philipp	Andante Allegro	Southern Music Company	D	III	D
Telemann, Georg Philipp	Fantasia a-molli (trans. J.Salmela)	B	B		
Tomasi, Henri	Dance Sacrée No. 3 form "Cinc dances profanes et sacrées"	Alphonse Leduc	C	III	D
Troje-Miller, N.	Sonatina Classica	CPP/Belwin Inc.	D	III	D
Uber, David	A Delaware Rhapsody	Almitra Music Co, inc.	D	III-IV	C
Uber, David	The Ballad of Enob Mort	Southern Music Company	D	IV	C
Uber, David	Evensong	Kendor Music Inc.	D	III-IV	C
Uber, David	Sonatina	Southern Music Company	D	III-IV	C
Uber, David	Summer Nocturne	Southern Music Company	D	III-IV	C
Uber, David	Sonata for Bass Tuba and Piano	Edition Musicus	C	IV	C
Vaughan-Williams, Ralph	Six Studies in English Folk-Song	Michael Wagner, Galaxy Music Corp/ECS PD		IV	C
Vaughan-Williams, Ralph	Concerto for Bass Tuba	Oxford University Press	A	IV	C
Vaughan, Roger	Concertpiece No. 2	Fema Music Publications/Wingert-JcD		IV	C
Vaughan, Roger	Concertpiece No. 1	Fema Music Publications	D	IV	C
Vivaldi, Antonio	Allegro (from Sonata No. 3)	CPP/Belwin Inc.	C	III	D
Vivaldi, Antonio	Sonata No. 3 in A Minor	Shawnee Press	C	IV	C
Vivaldi, Antonio	Concerto in A minor arr. Allen Ostander	Edition Musicus	A	IV	C
Walters, Harold L.	Concertante	Rubank Inc.	D	III-IV	C
Wessmann, Harri	Konsertto tuuballe ja orkesterille	B	B		
Wessmann, Harri	Sonata for Tuba and Piano	FIMIC	B	IV	C
Wilder, Alec	Sonata for Tuba and Piano	Mentor Music	B	IV	C
Wilder, Alec	Suite No. 1 for Tuba and Piano ("Effie Suite")	Margun Music Inc.	B	IV	C
Wilder, Alec	Suite No. 3 for Tuba and Piano ("Suite for Little Harvey")	Margun Music Inc.	B	IV-V	B
Wilder, Alec	Suite No. 4 for Tuba and Piano ("Thomas Suite")	Margun Music Inc.	B	IV	C
Wilder, Alec	Suite No. 5 for Tuba and Piano (Ethan Ayer)	Margun Music Inc.	B	IV-V	B
Wilder, Alec	Convalence Suite	Margun Music Inc.	A	IV	C
Wilder, Alec	Encore Piece for Tuba and Piano	Margun Music Inc.	A	V	A
Zeman, Thomas	Sonata	Available from the Composer	A	IV-V	B